

2023-11-29

Stab

Ellinor Günther, kommunikationsansvarig

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400) gryaab.se

Mediebevakning

Oktober

Jag sammanfattar i detta dokument utvalda artiklar där Gryaab berörs direkt eller omnämns samt avloppsfrågor som indirekt berör Gryaab, till exempel avloppsvattenrening, uppströmsfrågor samt slam- och biogasfrågor. Information som vi själva lägger upp i våra egna kanaler redovisas inte här.

2023-10-04 Cirkulation

Nu avgörs avloppsdirektivet (rening)

Förhandlingar inför beslutet om EU:s avloppsdirektiv går in på upploppet. Torsdagen den 5 oktober röstar EU-parlamentet om ett omarbetat förslag. Sverige bevakar och försöker påverka flera delar. Viktigaste är ett undantag i den så kallade Weserdomen.

Svenskt Vatten har fokuserat på fyra punkter inför bearbetningen av förslaget.

- Weserdomen – Undantag från försämringsförbudet
 - Kväverening
 - Producentansvar för läkemedelsrening
 - Definitionen av tätortsbegreppet.
- När det gäller Weserdomen har Sverige, Finland och i viss mån även Tyskland och Danmark, börjat att märka av problem. EU-parlamentets förslag innebär att det finns en möjlighet för undantag. Samtidigt förhandlar Ministerrådet och även där finns undantaget med men där finns idag ett tillägg som även tar med andra sektorer än VA, som till exempel lantbruket och att de också ska ha vidtagit alla

tillämpliga åtgärder. Vi är tveksamma till om det kommer att fungera, säger Anders Finnsson.

Det undantag som diskuteras är från Weserdomen och EU:s ramdirektiv för vatten. Där finns ett absolut stopp för försämringar av någon som helst parameter, när det gäller vattenkvalitet i ett vattendrag. I länder med en högt driven vattenrening, i Sverige ligger fosforreduktionen idag ofta nära 97-98 procent, innebär detta att inga nya användare kan anslutas till många reningsverk. Det skulle innebära stopp för befolkningstillväxt och stopp för industrietableringar i många kommuner i bland annat Sverige och Finland.

Frågan om kväverening handlar framförallt om de specifika förutsättningarna för vattenrening och vattenmiljö i de Nordiska länderna. Kväverening i de norra delarna skulle bli mycket dyr eftersom den biologiska kvävereningen inte fungerar i kallt vatten. Samtidigt kan det inte påvisas någon särskild nytta med att minska kvävehalterna i Bottenviken.

- Det var på gång att bli kväverening i Bottenviken. Nu utgår det nya förslaget istället utifrån var kväverening behövs, kommenterar Anders Finnsson.

De två övriga prioriterade ändringsförslagen som Svenskt Vatten arbetar med går ur deras synvinkel rätt väg.

- I det nya förslaget får medlemsstaterna max betala 20 procent av kostnaden för reningsåtgärder. 80 procent ska producenten stå för. Det kan vi leva med, säger Anders Finnsson.

2023-10-05 Dagens miljöteknik

Reningstekniker för förorenat vatten har utvärderats (Kemikalier)

Skumbildning på vattenytan i befintliga avloppsreningsverk är ganska vanligt. PFAS-koncentrationerna i skummet från befintliga reningsprocesser var upp till 100 000 gånger högre än koncentrationerna i inflödet till processen. En viktig spridningsväg för PFAS är utsläpp av förorenat vatten. Att behandla sådant vatten innan det når miljön är därför angeläget för att säkerställa att mat och dricksvatten förblir PFAS-fritt, eller åtminstone har låga halter. Sanne Smith riktade in sitt arbete på vatten som innehåller höga halter av

PFAS. PFAS finns ofta i industriellt eller kommunalt avloppsvatten och i lakvatten från avfallsdeponier. Kan man stoppa spridningen av PFAS redan här är mycket vunnet.

– I mina studier utforskade jag två olika metoder, så kallad skumfraktionering och elektrokemisk oxidation, berättar Sanne.

Vid skumfraktionering tillförs luft i botten av en vattenbehållare. När luftbubblorna stiger mot ytan tar de med sig PFAS som då samlas i ett skum på vattenytan. Genom att ta bort detta skum blir det kvarvarande vattnet relativt PFAS-fritt.

För att inte bara avlägsna PFAS från vattnet, utan även bryta ner ämnena till mindre beståndsdelar, undersökte Sanne elektrokemisk oxidation. Resultaten visar att det går att bryta ner PFAS i både lakvatten och grundvatten från en deponi. Metoden visade sig också ha förmåga att förstöra PFAS i det skum som bildas vid skumfraktionering för båda dessa vattentyper, även om den totala PFAS-nedbrytningen var högre vid direkt behandling av det förorenade vattnet. Energiåtgången för behandling av skummet visade sig vara lägre, och Sanne drar därför slutsatsen att en tvåstegsbehandling där skumfraktionering följs av elektrokemisk oxidation kan vara ett bra sätt att ta bort PFAS från förorenat deponivatten.

Eftersom skumbildning är vanlig på vattenytan i avloppsreningsverk undersökte Sanne om borttagande av skum skulle vara en framgångsrik reningsmetod för industriellt och kommunalt avloppsvatten. Halten av PFAS i skummet från ett befintligt reningsverk visade sig vara upp till 100 000 gånger högre än halten i inflödet till processen. Trots detta var slutsatsen från denna studie att borttagande av skum i befintliga anläggningar inte skulle leda till någon mätbar PFAS-rening från inflöde till utflöde. Sanne Smith och hennes kollegor menar dock att det skulle kunna vara möjligt att få bort betydande mängder PFAS från avloppsvatten genom att utnyttja den naturliga skumbildningen i befintliga reningsverk.

– Om man optimerar reningsprocessen för stor skumbildning, och kontinuerligt för bort detta skum, kan metoden kanske bli effektiv och användbar som reningsteknik, säger Lutz Ahrens, som var biträdande handledare och är professor i organisk miljökemi.

2023-10-11 Göteborgs-Posten

Vattenprisnivåer skiljer sig stort (Gryaab nämns)

Avgifterna för vatten och avlopp i Sveriges kommuner är det dyraste sedan branschorganisationen började mäta år 2002. Ändå är VA-systemen i Sverige undermåliga. Enligt branschorganisationen Svenskt vatten behöver kommunerna i Sverige göra investeringar för många miljarder mer än de redan gör för att kunna leverera rent vatten i framtiden.

- Man behöver byta ut rör men också bygga nya moderna reningsverk. Vi upptäcker hela tiden nya kemikalier i vattnet som måste kunna hanteras, säger Erik Karlsson, strateg på branschorganisationen Svenskt vatten.

Den genomsnittliga månadskostnaden för vatten och avlopp för ett enbostadshus med två vuxna och två barn är 768 kronor. Bollebygd kommun har en av de dyraste VA-taxorna i hela landet. Där betalar boende i ett motsvarande hushåll 1 089 kronor i månaden, vilket är över 700 kronor mer än boende i Fagersta - som har den billigaste VA-taxan i Sverige. Dyrast i Sverige är Tjörns kommun, där boende i en genomsnittsvilla betalar 1406 kronor i månaden i bruksavgift för vatten och avlopp.

I Bollebygd planerade man 2019 att höja taxan med tio procent årligen tills 2026 för att ta höjd för investeringar. Planen var bland annat att koppla på Härryda kommuns nät som i sin tur skulle kopplas till Göteborg och Gryaab's reningsverk, berättar samhällsbyggnadsnämndens ordförande i Bollebygd, Jonny Svensson (S). Men arbetet har dragit ut på tiden och projektet verkar bli betydligt dyrare än planerat. Därför har höjningarna pausats i väntan på ett nytt beslut i frågan.

- Nu är vi i valet att det kan vara mer ekonomiskt hållbart att investera i ett eget reningsverk, hellre än att koppla på Gryaab, säger Jonny Svensson.

2023-10-18 Dagens Kalmar

Avloppsvatten används för bevattning i nytt projekt (tekniskt vatten)

När det gäller bevattning av planteringar och träd har Kalmar kommun fattat beslut om att så långt det är möjligt undvika att använda dricksvatten för detta ändamål. Idag används till största del dagvatten, det vill säga uppsamlat regnvatten. Vid långvarig torka

riskerar det dock att bli brist även på dagvatten. Dessutom innehåller vattnet en del oönskade ämnen från gator och vägar. En lösning som nu ska testas är att använda en del av det sötvatten som annars släpps ut i Kalmarsund från reningsverket. Genom att tillvarata renat avloppsvatten till bevattning, kan kommunen spara dricksvatten och minska uttaget av grundvatten.

För att garantera människors säkerhet kommer reningsverket förutom den ordinarie reningen att rena vattnet i ännu ett steg genom att först filtrera och sedan belysa det med UV-ljus som dödar bakterier och andra mikroorganismer. Fördelen med detta är att inga ytterligare kemikalier behöver tillsättas i vattnet.

Projektet har pågått med planering och analyser i ungefär ett år och planen är att den tekniska lösningen ska vara klar att använda när bevattningssäsongen börjar i månadsskiftet april/maj 2024.

2023-10-20 Borås tidning

Tongivande politiker har avlidit (Gryaab nämns)

Politikern Peter Hemlin (M) har avlidit efter en tids sjukdom. Efter beskedet om Peter Hemlins bortgång inleddes kommunfullmäktiges möte på torsdagskvällen med att kommunstyrelsens ordförande Ulf Rapp (S) påbjöd en tyst minut.

Peter Hemlin är uppväxt i Göteborg. När han flyttade till Trollhättan för att bygga upp Handelskammarens verksamhet där kom han in i kommunpolitiken och under 17 år i Trollhättan hade han olika politiska poster, bland annat som kommunstyrelsens vice ordförande, innan flytten gick till Smögen där han blev kommunfullmäktiges ordförande i Sotenäs kommun.

Han har genom åren bland annat suttit i Regionutvecklingsnämnden, varit vice ordförande i Folkuniversitetet och med i styrelsen för Coompanion. Han har även varit bankdirektör, drivit fastighetsbolag och jobbat flera år på Västsvenska handelskammaren.

När han träffade sambon Ingridh Anderén som bor i Bollebygd och är kommunpolitiker för Moderaterna där pendlade han till en början, men flyttade sedan till Bollebygd.

Tanken var att han skulle trappa ner politiken, men han blev snabbt engagerad i den lokala partiföreningen där han valdes till ordförande.

Peter Hemlin skrev sig i Bollebygd en vecka före valet 2018 och fick direkt politiska uppdrag i sin nya hemkommun. Efter valet tog han över ordförandeskapet i kommunfullmäktige.

Under sin ordförandetid fick han bland annat hantera ett fullmäktige som tvingades hålla sina möten på distans under coronaperioden. När han hade lämnat över ordförandeklubban till Emma Isfeldt (S) efter det senaste valet fanns Peter Hemlin kvar som ledamot i kommunfullmäktige och hade posten som ordförande i val- och arvodesberedningen. Han var även Bollebygds kommuns representant i styrelsen för Gryaab (Göteborgsregionens bolag för vatten och avlopp), men avsåg sig nyligen det uppdraget av hälsoskäl.

Peter Hemlin blev 76 år

2023-10-25 Cirkulation

Ragn-Sells vinner fosformål

Ragn-Sells får rätt i det uppmärksammade målet kring återvinning av fosfor ur avloppsslam i Helsingborg. Mark- och miljööverdomstolen bifaller Ragn-Sells linje.

Ragn-Sells har efter överklagan till Mark- och miljööverdomstolen fått rätt i frågan kring miljötillstånd för en ny återvinningsanläggning i Helsingborg. Domen i Mark- och miljööverdomstolen innebär formellt att målet återförvisas tillbaka till underrätten, mark- och miljödomstolen i Växjö, som ska fastställa villkoren. Arbetet med att färdigställa återvinningsanläggningen planeras komma i gång till våren 2024. Det uppger Ragn-Sells.

- Vi har visat att återvinning av fosfor gör nytta för miljön och klimatet och att det kan ske i enlighet med miljöbalken. Nu är det viktigt att tillståndprocessen snabbt kommer i mål så att vi kan börja återvinna fosfor, minska Sveriges klimatutsläpp och bidra till en säkrare matförsörjning i Europa, säger Anders Kihl, forsknings- och utvecklingschef på Ragn-Sells, i ett pressmeddelande.

Anläggningen som Ragn-Sells planerar att bygga i Helsingborg ska återvinna fosfor genom Ash2Phos-tekniken som utvecklats av innovationsbolaget Easymining.

Anläggningen ska kunna komma att utvinna mer än 90 procent av fosfor ur askan från förbränt avloppsslam.

Mark- och miljööverdomstolen slår fast att verksamheten inte försämrar eller äventyrar möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten.

2010-10-30 Alingsås tidning

Insändare: Anslut Alingsås till Göteborgs reningsverk Gryaab

På Alingsås kommuns hemsida kan man läsa: Parken är en grön oas nära sjön Mjörn där du bland annat hittar urskog, lekplats, Nolhaga lantgård, sporthallar, Nolhaga Parkbad och koloniträdgårdar.

Vad kommunen inte berättar är att mitt i denna oas så ligger kommuns reningsverk.

Att som besökare i parken mötas av reningsverkets område med fula byggnader och en ej så trevlig lukt måste ses som en stor miss för Alingsås/Alingsås politiker. Eftersom reningsverket inte klarar framtidens behov så måste något göras.

Tre möjliga scenarion har nämnts vilka är:

- Stora investeringar i nuvarande anläggning.
- Flytta anläggningen till annan placering.
- Ansluta Alingsås till Göteborgs reningsverk.

Här har politiken en möjlighet genom att antingen välja alternativ 2 eller 3 göra parken till den stolthet den borde vara för Alingsås, alingsåsare och andra besökare.

Min personliga tanke är att alternativ 3, alltså en anslutning till Göteborgs reningsverk, är den klart bästa lösningen.